

List mému dítěti

Chlapče, jsi zdrav a dál se učíš pilně?
Kdo k spánku ti zpívá na noc teď vlídně?
Mně přecasto zdává se v noční době,
že v blahém snění tisknu tě k sobě.
Však až se, považ jen, sejdeme opět,
my nebudem moci se dorozumět!

Ty ve Švédsku zapoměls rodnou svou řeč,
a já, já švédsky neznám - ni slova přec!

Terezín 1942

Llse W e b r o v á

Polako. Pasové ulehčení rozdělených rodin. Plk.R.Popowski z MSW informoval PAP, že odpovědné orgány budou vyjadřovat souhlas na výjezd manžela neb dívka osoby, jež zůstala za hranicemi, proti tomu co deklarovala v žádosti o výjezd. Osoby, které svého času se nevrátily zpět, budou moci kdykoliv přijet do Polska, bez obavy, že více nevyjedou. Netýká se to jednak případů, ve kterých osoba zůstávající za hranicemi se nevrátila ze služební cesty, či situace, ve které byla skutečně nějaký trestný čin. Polityka 28/87.

Francie. President Francie Jacques Chirac stvrdil v rozmluvě s deníkem NSR "Die Welt": "Touha německého národu k novému sjednocení je odůvodněná a přirozená. Proto francouzská vláda otevřeně podporuje politiku spolkové vlády směřující k umožnění německému národu znovusjednocení mírovou cestou přes sbourčení". Polityka 28/87.

SSSR. Jesltipek byl na posledním zasedání pléna element boje? - zeptal se prof.A.Aganbegjana novinář "Moskovskije novosti". Odpověď: - Takový boj jak nedávno ukázala televize v relaci ze zasedání japonského parlamentu /došlo tam ke rvačce/ samozřejmě nebyl. Bylo, ale mnoho vystoupení velmi emocionálních, ostrých a kritických. Velmi odpovědně se kritizovala činnost některých centrálních orgánů i místních, celých profesí a skupin - např. vědců. Kdy vzrostou ceny chleba a masa? - Kdybych měl rozhodovat, udělal bych to už v tomto roce...2

SSSR. O jednom z představitelů tzv. Vlastencekého sjednocení "Pamjat", V. Jemeljanovi, "Večernaja Moskva" napsala: "To ž on - současný aktivní bojovník za střízlivost - dostal kdysi stranický trest za neetické chování a předvádění se na veřejných místech pod vlivem alkoholu. To právě on, přemýšlející o velikosti ruské duše, dokončil makabrickou vraždu, zabíjejíc sekerou svoji ženu a byl osvobozen od odpovědnosti pouze v důsledku soudně-lékařské expertizy... Jeho knížka "Desionizace" - je typickým příkladem obskurantismu a tmářství, je celá přesycená všemi těmi teoriemi jež vyzývaly ke křížáckému tažení proti "zednářům a sionistům". A právě takoví lidé učí jiné partiotismu..." Polityka 28/87

Polsko. Polský "Tygodnik Mazowsze" č.203 uveřejnil rozhovor s překladatelem ruské literatury Andrzejem Drawiczem v němž se m.j. uvádí: Leningradský časopis "Něva" začíná tisknout V.Dudinceva, který napsal román o krachu sovětské Lysenkovské biologie v r.1948. Do stejného proudu řadí překladatel i knihu D. Granina o velkém ruském genetikovi Resovském, který se odmítl vrátit do SSSR. Je v ní zveřejněno i to co bylo dříve nemyslitelné: několik trpkých úvah o paktu Ribbentrop-Molotov. V časopise "Literaturnaja Rossiija" otiskli portrét básníka Gumilova, který byl zastřelen před 65 lety na základě sfašovaného obvinění. Předseda komise pořádající literární odkaz B.Pasternaka, básník Vozněsenski podal návrh, aby UNESCO prohlásilo rok 1990 /sté výročí narození Pasternaka/ za pasternovský rok. Letošní druhé číslo časopisu "Novyj Mir" píše v článku "Převratná čísla", že sovětská statistika se už 60 let falšuje a že poslední pokus sebrat pravdivé údaje se datuje z dob Lenina a Dzeržinského. Časopis "Ogonok" publikuje vzpomínkové materiály A.Tvardovského, Trifonova a V.Vysockého. Píše také o porušování zákonnosti a podobně jako v jiných časopisech je zde též mnoho materiálu o lidech na nichž byla spáchána křivda. V časopise "Prator" vycházející v Alma-Atě, čteme vyprávění z lágru, které čekala na zveřejnění od r. 1956. Ukrajinský tisk zase přináší názory spisovatelů z různých republik, kde se žádá, aby se začala vydávat národní literatura a prosazuje národ na vyučování mateřských jazyků na školách. Inčoch o o o

Polsko. Kisiel: V každém případě opakují, začněme psát jasně - i když někteří berou za jasné psaní jen psaní fejetonové. Nedávno např. kolega Jerzy Szurdykowski spolu s velmi milým listem poslal mi svůj útok na Wierzbickiego, na mne a všechny "pravíkové" grzypioxy, uveřejněný v nevyorakém "Novém deníku" s názvem "Utopický kapitalismus". Kolega Szurdykowski zlostí se tam ukrutně na mne i Wierzbickiego, že nemilujeme marxismus a socialismus./----/. Ale passons Nebuduš dnes diskutovat s kolegou Szurdykowskim na téma utopii zdařilých či nezdařilých, na téma lásky k nejasným slovům, na téma co to je socialismus./----/ Nebudu též si všímat záhady, proč na Západě stále více převažují služby, a dělníků je stále méně, zatímco u nás "modrých límečků" je ve městech plno, neboť ve svém čase investiční struktura země musela být přizpůsobena teorii a ne naopak...Mluvili jsme o tom často a jistě se ještě nejděnou budeme zastavovat nad tím proč se nepodaří fabrikovat dost klosetového papíru, krém na holení, úředních dopisních obálek či prášku na praní. Ale já všechny tyto problémy nechám stranou, všimnu si jen jednoho, kterým mne kolega Szurdykowski opravdu zdenerval. Jde o problém ŠPANEĽSKÝ...Leč držíme se Surdykowského, jenž si klidně píše "No a ještě poslední idol toho kabaretu: přivolání nejen ze záhrobí ale i z politického nebytí postavu generála Franca, jako nejznakomitějšího muže státu XX století"/Kisiel"Tygodnik Powszechny" č.11/. Tutaj stop, Kolego: jak nie potrafisz, nšepchaj se na afisz! Tenhle problém znám akurát dobře, a to ještě z Paříže let 1938-39, kdy se to tam rojilo utečenci z Rudého Španělska...Leží přede mnou tlustá knížka "Komunisté, vzpomínky o Komunistické straně Polska" z r.1961 s předmluvou Henryka Jablonskiego. Je to antologie vzpomínek bývalých významných komunistů, mě však nejvíce zajímalo vzpomínání Tadeusze Ćwika, taky starého komunisty, zatitulované "Můj největší dramát". A co to tam vidím, prosím Procházku /procházku do minulosti samozřejmě/. Tadeusz Ćwik, starý polský komunista, jak Pán přikázal sloužil od r.1936 a válčil ve Španělsku ve XIII.brigádě Jaroslava Dabrowskiego. Jednoho dne /1938/ byl pozvaný soudruhem André Marty, velký ideologickým inkvisitorem na teréně rudého Španělska. André Marty se připravoval po porážce fašismu do získání ideové vlády, neboť jak víme, Kerensčizna trvá obyčejně krátce a po ní přichází to, co třeba. André Marty sdělil tehdy oněmělému Ćwikovi, že Komunistická strana Polska byla rozpuštěna a její vůdci uvězněni, když se "ukázalo, že jsou nepřáteli, agenti policie, trockisty"/str.567/. Ćwik oněměl, zkamenal a zbaraněl, což vidíc Marty doporučil mu aby s-e zkontaktoval v té věci s delegátem Kominterny "Jeanem"/Bogdanovem/. Ten potvrdil ostré zprávu Martyho a vidíc Ćwиковé v té věci nedůvěru, poradil mu, aby se vydal do Moskvy, kde ho poinformují o celé věci velmi důkladně. Ćwik tehdy komisař španělské bázy pro polské a slovanské dobrovolníky z té pozvánky nevyužil, ale šel do Paříže, kde se stal členem polské "iniciativní skupiny". Upozornováno ho tak aby se nadměrně nenechal unést blížíci se válkou, neboť je to z obou stran válka imperialistických koalicí, a komunisté jsou povinni zachovat neutralitu, což udělá i Moskva. Ćwik tím víc znatený a po porážce Španělské republiky osamocený bez zájmu běhal po Paříži, když tu náhle, kdy Hitler udeřil na Polsko v buletinu polské pařížské skupiny ukázal se komunikát, že byl on /Ćwik/ z této skupiny odstaven neboť "se dostal na pozice agenta imperialismu" /str.574/. Potom tedy náš Ćwik se zbavil všech zábran a napsal dávným soudruhům dopis se slovy pravdy a...vstoupil do polské armády gen.Sińorského, kde byl přijat bezpředsudků, že je to starý komunista...Myslím, že je to zajímavá historie a ukazuje jak by mohla vypadat Evropa /----/. Generál Franco umíral velmi dlouho, uměle udržovaný lékaři, v listopadu 1975. Byl jsem tehdy v Paříži a načel jsem se masu reportáží z jeho života. Mezi jiným jsem tam našel fantastickou reportáž o rozmluvě kterou Franco měl s Hitlerem v malém městečku v Pyrenejích na podzim r.1940 po pádě Francie.Franco, czujac pismo nosem, zaaranžoval zpoždění vláku což ukrutně rozlostilo a vynervovalo Hitlera. Využívajíc toho "Caudillo" začal půldruhahodinou řeč na čest neporažené německé armády, která tak bleskově porazila Francii...Netrpělivý Hitler přerušil ho mluvíc, že po zdegenrované Francii přišla řada na plutokraticko-židovsko-imperialistický spět anglosaský, kteréhož zástupcem v Evropě jsou ostrovy Velké Británie. On, Hitler v nejbližší době udeří na Anglii, žádá jednak podporu a věčnost ze strany bratrského Španělska v podobě okamžitého vypovězení války Velké Británii, obsazení Gibraltaru a zablokování Středozemního moře...Franco odpověděl novou ještě delší řečí ve které sugestivně popsal vojenskou slabost Španělska, vykrvavělého dvěma občanskými válkami. Sugestivně ~~axaxaxaxax~~ sdělil že až noha prvního německého vojáka vstoupí na půdu anglickou, Španělsko jedním skokem obsadí Gibraltar atd. Již nikdy v životě nebudu hovořit s tím Arabem! měl říci Hitler Goebelsovi...Tyg. Powszechny 26/87